

FILANTROPSKI VODIČ KROZ GALAKSIJU PROPISA

DOBRO SE DOBRIM VRAĆA

VODIČ ZA KORPORATIVNU FILANTROPIJU KAKO DA OSTVARITE PORESKE OLAKŠICE ZA DONACIJE U OPŠTEKORISNE SVRHE?

Koje su poreske olakšice za donacije i kako ih ostvariti?

Kada humanitarne akcije ne donose poreske olakšice?

Kakav je poreski status donacije koja se prenosi u više godina?

Da li se priznaju donacije u stvarima i pravima, ili samo u novcu?

Kako se obezbediti da davanja za tzv. institucionalni grant (koji nisu regulisani zakonom) budu priznata kao rashod (na strani donatora), odnosno kao poklon oslobođen od poreza (na strani primaoca donacije)?

Ko može imati poreske povlastice za davanja u opštekorisne svrhe?

U našem pravu poreske povlastice predviđene su za poklone (davanja, donacije) samo **pravnih lica** koja su osnovana radi obavljanja delatnosti u cilju sticanja **dobiti** (privredno društvo, preduzeće, zadruga, odnosno drugo pravno lice osnovano radi sticanja dobiti).

Kako ostvarujete poreske olakšice?

- 1) Informišite se o olakšicama za davanja u opštekorisne ciljeve koje su predviđene Zakonom o porezu na dobit pravnih lica;
- 2) Izaberite primaoca donacija, čiji statutarne ciljevi korespondiraju sa jednim ili više opštekorisnih ciljeva, onako kako su u zakonu definisani (obrazovanje, kultura, socijalna zaštita itd.);
- 3) Zaključite ugovor o donaciji i uplatite sredstva na račun primaoca donacije;
- 4) uplaćeni iznos donacije knjižite kao rashod u svojim knjigama, koji na kraju poslovne godine pravdate pred poreskim organima ugovorom o donaciji i nalogom za prenos novca. Za uplaćeni iznos donacije, smanjuje vam se porezna osnovica koja služi za izračunavanje poreza na dobit.

Dakle, sa knjigovodstveno-poreske strane, tehnika knjiženje davanja u opštekorisne svrhe u suštini se **ne razlikuje** od knjiženja drugih poreski priznatih rashoda. Na primer, ako biste kupili nove mašine-osnovna sredstva (za koje takođe uživate poreske ovlastice), zaključili biste ugovor o kupovini sa dobavljačem, dali nalog za prenos sredstava na račun dobavljača, po osnovu izdate fakture, a uplaćeni iznos u knjigama knjižili kao rashod, koji ćete pravdati ugovorom o kupoprodaji, potvrdom o prijemu robe, fakturom i drugom pratećom dokumentacijom.

Za uplaćeni iznos za mašine umanjuje vam se osnovica koja služi za izračunavanje poreza na dobit.

Koje poreske olakšice uživate kada dajete u opštekorisne svrhe?

Saglasno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica (Zakon o porezu na dobit), davanja („izdaci“) za zdravstvene, obrazovne, naučne, humanitarne, verske, zaštitu čovekove sredine i sportske namene, davanja ustanovama socijalne zaštite, davanja u oblasti kulture, priznaju se kao rashod u iznosu najviše do 5% od ukupnog prihoda. Posebna pogodnost je što se ovi izdaci obračunavaju na osnovu **ukupnog prihoda**, a ne na osnovu **dobiti** poreskog obveznika.

Da li se davanja u druge opštekorisne namene, koja nisu izričito propisana zakonom, priznaju kao poreski rashod?

Davanja u druge svrhe koje nisu izričito propisana Zakonom o porezu na dobit (na primer, zaštita i promocija ljudskih i manjinskih prava, održivi razvoj, zaštita životinja, borba protiv korupcije, jačanje demokratije i pravne države) **ne priznaju** se kao poreski rashod.

Da bi se ublažile posledice ovog zakonskog ograničenja potrebno je **ugovorom o poklonu** (donaciji) **široko formulisati** namenu poklona (donacije), vodeći računa da namena poklona korespondira sa nekom od namena koje su Zakonom o porezu na dobit izričito prepoznate kao opštekorisne namene.

Na primer, ako je suštinska namena poklona ravnomerni regionalni ili ruralni razvoj (namena koja izričito nije obuhvaćena Zakonom o porezu na dobit kao namena u opštekorisne svrhe), onda ugovorom o poklonu treba predvideti da se poklon daje u **humanitarne svrhe** u cilju unapređenja ekonomskog ili socijalnog položaja stanovnika na određenom području, određene socijalne grupe (stariji, nezaposleni, itd). Međutim, ako je namena donacije, na primer, borba protiv korupcije, umesto humanitarne svrhe, ugovorom o poklonu treba predvideti da se poklon koristi u **obrazovne svrhe**; na primer, obrazovanje građanstva o značaju transparentnog trošenja javnih sredstava.

Da li su zakonom propisani i drugi uslovi koje je potrebno ispuniti da bi se davanja u opštekorisne svrhe priznala kao poreski rashod?

Davanja pravnih lica-poreskih obveznika priznaju se kao poreski rashod samo ako su izvršena **javnim ustanovama** ili **organizacijama civilnog društva** (udruženjama, zadužbinama i fondacijama) koje su osnovane i upisane u registar u cilju obavljanja neke od zakonom definisanih opštekorisnih delatnosti. Sledstveno tome, ako biste samostalno organizovali aktivnosti u nekoj od tih delatnosti (pod uslovom da za to nema drugih zakonskih ograničenja), na primer, organizovanje humanitarne akcije, troškovi koje biste imali za organizovanje humanitarne akcije **ne bi vam** zakonom bili priznati kao poreski rashod. Stoga je u interesu vašeg privrednog društva da takvu akciju organizujete preko organizacije civilnog društva ili javne ustanove.

Da li se poklon priznaje kao poreski rashod samo kada se daje u novcu, ili i u stvarima, pravima i uslugama?

Zakon o porezu na dobit ne uređuje izričito ovo pitanje. Prema odredbama Zakona o donacijama i humanitarnoj pomoći, donacije (poklon) i humanitarna pomoć mogu biti u **robi** (to jest, pokretnim stvarima), osim duvana i duvanskih prerađevina, alkoholnih pića i putničkih automobila, **uslugama, novcu, hartijama od vrednosti, imovinskim i drugim pravima**. Međutim, odredbe ovog Zakona prevashodno su odnose na carinske i druge olakšice propisane za uvoz donacije u humanitarne svrhe.

Da li se tzv. institucionalni grant priznaje kao poreski rashod poklonodavca?

Zakonom o porezu na dobit nije izričito uređeno pitanje tzv. institucionalnog granta (podrška institucionalnom razvoju primaoca donacije). Da bi se suzio prostor za diskreciona tumačenja poreske uprave o ovom pitanju, nužno je da se u ugovorom o poklonu u takvim slučajevima konkretno **precizirati aktivnosti** koje će se finansirati putem institucionalog granta, u okviru opštekorisnih namena propisanih zakonom. U meri u kojoj je to moguće, potrebno je te aktivnosti **vezati** za jedan ili više konkretnih projekata (naročito ako su oni višegodišnji). Na primer, ako organizacija sprovodi projekat zaštite životne okoline, onda se ugovorom može predvideti da će se poklon (institucionalni grant) koristiti za dodatno obrazovanje osoblja organizacije i saradnika na projektu, nabavku literature, renoviranja prostorija, nabavku kompjuterske i druge opreme, a sve u cilju kvalitetnijeg sprovođenja konkretnog projekta zaštite čovekove okoline, ali i drugih projekata koje organizacija realizuje, ili će realizovati, u okviru svoje statutarne delatnosti.

Više o svim ovim pitanjima možete saznati na:

www.tragfondacija.org

www.inkluzija.gov.rs

Vodič pripremili: **Trag fondacija i Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije**

Autor vodiča: **Dragan Golubović**

Kontakt osoba: **Vladimir Radojičić - vladimir@tragfondacija.org**

THIS PROJECT IS CO-FUNDED BY THE EUROPEAN UNION

Instrument for Pre-accession Assistance (IPA) Civil Society Facility (CSF)

The views expressed in this publication do not necessarily reflect the views of the European Commission

PODRŠKA: Izrada publikacije omogućena je sredstvima Švajcarske agencije za razvoj i saradnju u okviru projekta „Podrška unapređenju procesa socijalnog uključivanja u Republici Srbiji“.

NAPOMENA: Ova publikacija ne predstavlja zvaničan stav Vlade Republike Srbije. Isključivu odgovornost za sadržaj i informacije koje se nalaze u publikaciji snose autori teksta. Takođe, tekst nije pisan rodno senzibilisanim jezikom, jer ga zvanična administracija i zakonodavstvo još uvek ne prepoznaju.

B | T | D The Balkan Trust
for Democracy
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

 **TIM ZA SOCIJALNO
UKLJUČIVANJE
I SRANIŠENJE SIROMAŠTVA**